VO

Leidraad Klassenmanagement in het voortgezet onderwijs

Strategieën voor een **productieve leeromgeving**
Weten wat werkt en waarom

Goed klassenmanagement zorgt voor een ordelijke omgeving waarin leerlingen kunnen leren en zich sociaal en emotioneel kunnen ontwikkelen. Deze zes aanbevelingen ondersteunen leraren, schoolleiders en andere onderwijsprofessionals om een productieve leeromgeving te creëren én onderhouden.

NATIONAAL KENNISINSTITUUT ONDERWIJS

Deel 1: Proactief aan de slag

Aanbeveling 1
Werk voortdurend aan een goede relatie met de klas

- Laat leidend en vriendelijk gedrag zien.
- Stem je gedrag af op de situatie in de klas.
- Wees je bewust van het effect van jouw gedrag op je leerlingen.
- Zet complementair gedrag gericht in.
- Bouw aan relaties met individuele leerlingen.

Aanbeveling 2
Zorg voor duidelijke regels, routines en verwachtingen

- Maak duidelijk wat jij wanneer verwacht.
- Betrek leerlingen bij het maken van regels.
- Leer de regels aan en ontwikkel routines.
- Zorg dat de regels consistent zijn en geef het goede voorbeeld.
- Maak gebruik van schoolbrede regels.

Aanbeveling 3
Richt je klaslokaal slim in

- Kies een inrichting die stimuleert om te leren, zonder afleiding.
- Plaats meubilair en materialen zo, dat leerlingen zich vrij kunnen bewegen.
- Kies een opstelling die past bij de lesdoelen.
- Plaats de leerlingen zo, dat het past bij je onderwijsdoelen.

Aanbeveling 4
Maak werk van een uitdagend leerklimaat

- Zorg voor motiverende lessen.
- Geef leerlingen ruimte voor verantwoordelijkheid, initiatief en keuzes.
- Betrek alle leerlingen bij de les.
- Besteed aandacht aan je lesvoorbereiding.

Deel 2: Reactief in de klas

Aanbeveling 5
Waardeer positief gedrag van leerlingen

- Zorg dat je waardering positief, tijdig en oprecht is.
- Beloon op een manier die past bij de prestatie.
- Geef complimenten voor specifiek gedrag.
- Zet beloningen bewust, structureel en systematisch in.
- Laat leerlingen elkaars gedrag positief waarderen.

Aanbeveling 6
Reageer alert en passend op ordeverstoringen

- Weet wat er gebeurt in jouw les.
- Stuur proactief.
- Grijp op een neutrale of ondersteunende manier in.
- Corrigeer zo snel en zo klein mogelijk.
- Zorg dat je over een escalatieladder beschikt.
- Denk goed na welke straf je inzet.
- Repareer de relatie na de correctie of straf.

Download of bestel de leidraad en de poster met aanbevelingen gratis op
www.onderwijskennis.nl/leidraad/klassenmanagement-vo